

1999

ՀԵՄՆԵԿԵՆ

ԿԱՆՈՆԱԳՐԱԹԻՒԹԻՒՆ

ԹԱՐՅԱԳՐԻՎԱԿԵՐՆԵԿԵՐՈՒԹԵՎԵԼՎԱԾՈՅՑ
2 3 4
5

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱ 16 ՅՈՒՆՈՒԱՐԻ 1900

ԵՎ

ՎԻՃԵՐԱՑՈՒԱԾ ՔՈՆՈԹԱԿԵՎԱՅԻ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
498 ՀԱՄԱՐԻ, 9 ՄԱՅԻՍԻ 1901.

ՔՈՆՈԹԱԿԵՎԱՅԻ

ՎԻՃԵՐԱՑՈՒԱԾ ՏԱՐԱՆ

1901.

43810 - 44 - L

515

Ա 782

Հակեբութեան կնիքը չի կրող օրինակները անվաւեր են:

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

ԿԵՆՈՆԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԲԱՐԵԳՈՐծԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ՔՕՆԱԹԵՑԵՑԻ

Հ. 121

Վաւերացուած Քօնսթանցայի Դատարանէն 498 համարաւ. 9 Մայիսի 1901

Հ 28253-62

Մայիսի 15 թ 1902 Տպարան

U.S. GOVERNMENT PRINTING OFFICE

1924-1024-60

1924-1024-60

28 1024 1024-60

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿԱՆՈՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԲԱՐԵԳՈՐծԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՅՈՑ

ԳԼՈՒԽ Ա.

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՆՈՆ

Յօդ. 1:

Քոնսմթանցաբնակ հայերա կ'հիմնենք ընկերութիւն
մը հետեւեալ նապատակով,

ա. Օգնել աղքատաց,

բ. Հիմնել ընթերցասրահ մը, համազգային մաս-
տենագարանով մը:

գ. Կառուցանել կամ գնել աղքային կալուածներ՝
յանուն քաղաքին լուսաւորչական հայոց՝ Ս. Աստու-
ծածին Եկեղեցւոյ:

Յօդ. 2:

Ընկերութիւնը կ'կրէ և բարեգործական ընկերու-
թիւն քոնսմթանցայի հայոց անունը:

Յօդ. 3:

Ընկերութեան տեւողութիւնն անսահման է:

Յօդ . 4 :

Ամէն հայ, որ 18 տարիքը լրացուցած է ու պարկեցալ ընթացքի մը տէր՝ կարող է ընկերութեան անդամակցիլ:

Յօդ . 5 :

Ընկերութեան անդամք երեք կարգի կ'բաժնուին, ա. Հիմնագիլք անոնք են՝ որոնք ծնունդ տուին ընկերութեան, եւ որոնք քուէարկեցին ու ստորագրեցին ներկայ Հիմնական կանոնագիրը:

բ. Պատուց են անոնք՝ որոնք ընդհանուր ժողովն ընդունուած են՝ եւ որոնք նիւթապէս ու բարոյագիւսիրենց աջակցութիւնը կ'ընծայեն ընկերութեան յառաջդիմութեան համար:

գ. Նորեկ են անոնք՝ որոնք կ'արձանագրուին յետ կանոնագրի քուէարկութեան՝ եւ որոնք ընդունուած պիտի ըլլան ընդհանուր ժողովն:

Յօդ . 6 :

Հիմնագիր եւ նորեկ անդամները պարտին վճարել նախ արձանագրութեան տուրք մը ըստ կամն, որ առ նուազն պէտք է երկու (2) ֆրանք ըլլայ, եւ ապա՝ մէկ (1) ֆրանք ամսավճար:

Յօդ . 7 :

Բացի ընկերութեան գանձապետէն՝ ոչ ոք կարող է յանուն ընկերութեան դրամ՝ գանձել անդամներէ եւ ուրիշ անձերէ:

Յօդ. 8:

Այս անդամիք, որոնք մինչեւ վեց ամիս չեն վճարել
իրենց ամսավճարները՝ քուէ տալէ կ'զրկուին, եւ եթէ
տարի մը չեն վճարեր՝ ընկերութեան անդամակցու-
թենէ կ'զրկուին։ Այս վերջինք կրկին կրնան անդամակ-
ցիլ ընկերութեան՝ վճարելով նոր արձանագրութեան
տուլքն եւ յետնեալ ամսավճարները։

Յօդ. 9:

Ընկերութեան բոլոր անդամիք պարտին աշխատիլ
ընկերութեան յառաջդիմութեան համար։

Յօդ. 10:

Անդամնց ընկերութենէ զրկուիլն ընդհանուր ժողո-
վին կախում ունի՝ երբ Ատենապետը կ'յայտարարէ զայն
հետեւեալ պարագայներու տակ,

ա. Երբ ընկերութեան շահերուն հակառակ կ'գործէ
եւ ընդհանուր կանոնագիրը չի յարգեր։

բ. Երբ օրէնքէն դատապարտուած է՝ եւ կամ ան-
բարոյական ընթացք մ'ունենայ ընկերութեան մէջ։

գ. Երբ ընկերութեան ինչքը կ'իւրացնէ, Այս վեր-
ջին պարագային՝ Ատենապետն ընդհանուր ժողովոյ քուէար-
կութեամբ՝ կրնայ զայն պատժական օրինաց յահճնել։

Յօդ. 11:

Ո՛ եւ է անձ ընկերութեան կրնայ անդամակցիլ՝
ընդհանուր ժողովոյ քուէովը,

Այս նպատակին համար, պէտք է նախ՝ Ատենապետին դիմէ, յայտարարելով թէ՛ կ'հպատակի ընկերութեան ընդհանուր կանոնագրին:

ԳԼՈՒԽ Բ.

Կ Ա Զ Մ Ա Կ Ե Ր Պ Ո Ւ Խ Թ Ի Խ Ն

Յօդ. 12:

Ընկերութեան ընդհանուր ժողովը՝ ամէն տարի Յունուար 16ին կընտրէ վարչական մարմին մը, ընկերութիւնը զեկավարելու համար:

Յօդ. 13:

Վարչական մարմինը կ'բարդկանացինը (9) անդամներէ, որոնք կընտրուին գաղանի քուէարկութեամբ հիմնադիր եւ նորեկ անդամներէ:

Վարչական մարմինը կ'որոշէ իր անդամոց պաշտօններն այսպէս,

1. Ատենապետ

1. Դեր-Ատենապետ.

2. Ատենապալիր.

1. Դանձապետ.

1. Քննիչ.

1. Հաշուակալ.

1. Դրապահ.

1. Խորհրդական անդամ:

Յօդ. 14:

Վարչական մարմինը մէկ տարի կ'պաշտօնավարէ առանց նիւթեական ու եւ է վարձատրութեան.

Վարչական մարմինէն երբ անդամ մը հրաժարի Ատենապետն ընդհ. ժողով կ'գումարէն նոր անդամ մը ընտրելու համար, եւ երբ մէծագոյն մասը հրաժարի նոր վարչական մարմին մը կ'ընտրուի:

Վարչական ժողովոյ հրաժարեալ անդամ մը կ'ընայ վերընտրելի ըլլալ:

Յօդ. 15:

Ժողովները կ'ըլլան հասարակ, արտակարգ, եւ ընդհ. հասարակ ժողովներն անոնք են՝ զօրս վարչական մարմինը կ'կազմէ շաբաթը մէկ անդամ՝ անդամոց առաւելութեամբ.

Արտակարգ ժողովներ՝ որոնք կ'կազմուին ընկերութեան անդամներով՝ ստիպողական պարագայներու տակ.

Ծնդհ. ժողովներ, որոնք կ'կազմուին տարին երկու անդամ՝ ընկերութեան բոլոր անդամներու ներկայութեամբ: Հրաւիրագիրներն կ'զրկուին իւրաքանչիւր անդամի հասցեին 5 օր առաջ:

Յօդ. 16:

Ժողովոյ միջոցին արգիլուած են աղմուկ եւ անձնական կոիւներ, ինչպէս նաև քաղաքական խնդիրներու վրայ վեճաբանութիւնք.

Երբ անդամ մը չ'անսար վերոգրեալ օրէնքին՝ Ատենապետը զայն խօսեցնելէ կ'գաղրեցնէ:

Ընդհանուր ժողովին կ'նախահագել, Պատույ Առենապետը՝ եւ անոր բացակայութեան՝ վարչութեան Ասենապետը:

Յօդ. 17:

Վարչական ժողովի իւրաքանչիւր անդամի պաշտօնը պիտի գծուի կանոնազրի մը մէջ, որ պէտք է հիմունինայ ներկայ Հիմնական Կանոնազրիլը:

Գ Լ Ո Ւ Խ Գ.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽԻՆ ԿԱԶՄՈՒԹԻՒՆՆ
ԵՒ ԱՌՈՅ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Յօդ. 18:

Ընկերութեան դրամագլուխը կ'կազմուի,
ա. Արձանագրութեան տուրքէն եւ ամսավճարներէ,
բ. ըստ կամն նուելներէ,
գ. ներկայացումներէ. նուազահանդէսներէ. երեսիցներէ, պարահանդէսներէ, զրական խնջոքներէ, որոնք կ'արուին ի նպաստ ընկերութեան:

Յօդ. 19:

Դրամագլուխը պիտի գործածուի հետեւեալ կերպով. $\frac{1}{4}$ -ն աղքատաց օգնութեան: $\frac{1}{4}$ -ը զրքերու եւ թերթերու բաժանորդագրութեանց՝ եւ $\frac{1}{2}$ -ն իրական դրամագլուխ պահեստի պիտի մնայ:

Յօդ. 20:

Հնկերութեան հասցյթներն եւ ոչ մէկ պարագայի
մէջ չեն կրնար յատկացուիլ ուրիշ նպատակներու վե-
րոյիշեալներէն զատ:

Յօդ. 21:

Պահեստի գրամով պիտի գնուին եւ պիտի կառու-
ցուին ընկերութեան անունով կալու ածներ՝ որոնք պիտի
նուրիուին Քոնսթանցայի Հայոց Ս. Աստուածածնայ
Եկեղեցւոյ: Այդ կալու ածներու մատակարարութիւնը՝
միմիայն ընկերութեան կ'վերաբերի:

ԳԼՈՒԽ Դ.

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Յօդ. 22:

Հնդհանուր ժողովը կ'քուեարկէ տարեկան պիւտձէն,
զոր կ'պատրաստէ վարչական ժողովն եւ որ պարտաւոր
է զայն գործադրել ըստ օրինի:

Յօդ. 23:

Հնկերութեան տարեգարձն խրաբանչեւր տարի
Յունուար 1-ին կ'տօնուի:

Յօդ. 24:

Հնկերութեան կնիքը պիտի կրէ հետեւեալ արձա-
նագլութիւնը “ Ռապէդորժական ընկերունիւն հայոց
Քահանանցային :

Յօդ. 25:

Ընդհանուր ժողովէն քուէարկուած Հիմնական
Կանոնագիրը միմիպյն հինգ տարին անդամ մը կարելի է
բարեփոխել. բայց ընկերութեան նպատակն երբեք չէ
փոխուիր:

Յօդ. 26:

Կամքէ անկախ պատճառներով եթէ ընկերութիւնը
լուծուի, իր գրամագլուխը կահ կարասիները կալուած-
ները, եւ այն. պիտի մնան Քոնսթանցայի Հայոց Ս. Աս-
տուածածնայ Եկեղեցւոյ. իսկ մատենագարանն ան-
ձեռնախելի կը մնայ՝ մինչեւ նոր ընկերութեան մը հի-
մունիլը:

Յօդ. 27:

Ներկայ Հիմնական Կանոնագիրս քուէարկուեցաւ-
այսօր, 1901 Ապրիլ 22 ընդհանուր ժողովէն, զոր պէտք
է ներկայացնել 10 անդամներու միջոցաւ քաղաքիս
դատարանին առ ի վաւերացու մն:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

Մենք, ստորագրեալ Քօնսթ անցարնակ Հայերս, նկատելով քաղաքիս մէջ բնակող մեր աղքայնոյ նիւթական ու մնաւորական անձուկ վիճակը, 16 Յունուար 1900 ին, հաւաքուեցանք Քօնսթանցայի Հայոց Ազգային Հայկաղեան Վարժարանին մէջ, ու երկար խորհրդակցութենէ յետոյ, որոշեցինք Հիմնել ընկերութիւն մը «Բարեգործական ընկերութիւն Հայոց» անու: ամի՞,

Նպատակ ունենալով՝

ա. Նիւթապէս օգնել աղքատաց

բ. Ընթերցարան մը Հիմնել, եւ

գ. Կառուցանել կամ գնել կալուածք, յանուն քաղաքիս Հայոց Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ:

Վերոյիշեալ նպատակներուն հասնելու համար, մենք, ընկերութեանս Հիմնադիլ անդամները, քու էարկեցինք ներկայ կանոնագրութիւնն եւ վարչական ժողովց անդամ ընտրեցինք Հետեւեալ անձնաւորութիւնները,

Ղազարէ Կոնիկեան. Ատենապետ

Ցարութիւն Խնձիթեան, Դեր-Ատենապետ

Ճիվան Ալթունեան, Ատենադպիր

Յարութիւն Զէլիկեան, Ատենապսիդ և Գրապահ
Յովաննէս Պէնլեան, Գանձապետ
Գալուստ Անթօնեան, Հաշուակալ
Միսաք Լօքմանեան, Քննիչ
Գրիգոր Կարապետեան և Խորիս, Անդամք
Ղազարոս Պահլաւոնինի

Սոյն վարչութիւնը պիտի սպաշտոնավարէ մինչեւ
15 Յունուարի 1902:

Քոնսուլանցա, 22 Ապրիլի 1901:

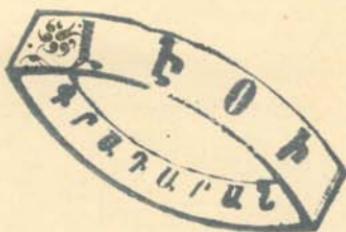
ԱՆԳԵՄՔ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Տակոր Քահանայ,	Դատառորեան
Վարդան Մեստովեան (Պատուոյ անդամ)	
Ալիքսան Ռէթէոսեան	Միհրան Պետրոսեան
Անարոն Արթինեան	Մինաս Պետրոսեան
Արամ Ազթէրեան	Միհրան Ջէսիկալաշեան
Աւետիս Պողչէլեան	Մկրտիչ Գուգումեան
Արմենակ Մեսակեան	Միսաք Լօրմանեան
Արշակ Միքիծանեան	Միհրան Արթինօֆ
Աւետիս Տատեան	Մկրտիչ Զէպիլեան
Բարսեղ Այսնեան	Մուրատ Գէորգեան
Դալուստ Անթօեան	Յակոր Աւատորեան
Դալուստ Գոյումմեան	Յակոր Արսանեան
Դատնիկ Գրիգորեան	Յակոր Մեսրոպեան
Դատնիկ Քիւրտեան	Յակոր Խաչիկեան
Գէորգ Գէորգեան	Յակոր Կիւլէսէրեան
Գէորգ Մէմիզեան	Յակոր Պետրոսեան
Գրիգոր Արսանեան	Յարութիւն Խնճիճեան

Դրիգոր Զամնզաքճեան
Դրիգոր Խէզնէտարեան
Դրիգոր Կարապետեան
Դրիգոր Պէնլեան
Դրիգոր Փափազեան
Խայի Թորոսեան
Երուանդ Խաչատուրեան
Զաքար Թէրզեան
Թաղէոս Ստեփանեան
Թորոս Յովհանես
Լութվիկ Ս. Պէնլեան
Լեւոն Պետրոսեան
Լեւոն Նշանեան
Խաչատուր Գուզումեան
Խաչիկ Մեսրոպեան
Խաչիկ Պալտասարեան
Կարապետ Շերձակեան
Կարապետ Եղիաեան
Կարապետ Զատիկեան
Կարապետ Մերտինեան
Կարապետ Տէրունեան
Հայրենիք Յալկորեան
Ղազարէ Կոնիկեան

Յարութիւն Զէլիկեան
Յար. Յարութիւնեան
Յարութիւն Կիւլէսէրեան
Յարութիւն Գուզումեան
Յարութիւն Աւագեան
Յարութիւն Ճերմակեան
Յարութիւն Մեսրոպեան
Յարութիւն Մկրտիչեան
Յովհաննէս Պէնլեան
Յովակիմ Թափճեան
Յովհաննէս Առաքելեան
Յովհ. Տ. Արթինեան
Յովհաննէս Պէրպէրեան
Յովհաննէս Քիւլչէնեան
Յովհաննէս Մելքոնեան
Նազարէթ Ճերմակեան
Նիկոլոս Արսլանեան
Նշան Գրիգորեան
Պետրոս Պատիկեան

Դաղաք Պահլաւոնի	Սարգիս Գազավեան
Ճանիկ Գանչանեան	Սարգիս Նրանուեան
Ծիւան Ալթունեան	Սենեք. Մանուկեան
Մ. Տ. Յովհաննէսեան	Սիմն Յակոբեան
Մարկոս Ղազարեան	Սիրուն Սարգիսեան
Մանուկ Պետիկեան	Սուրիաս Խօրասանձեան
Մանուկ Զտիկեան	Ստեփան Գաբրիէլեան
Մանուկ Քէօլէեան	Ստեփան Քէօշէպաշեան
Մարտ. Յովհաննէսեան	Վարդան Սիմննեան
Մարտ. ճգնաւորեան	Տիգրան Լորմանեան
Մեսրոպ Աղամեան	Տիգրան Տ. Յակոբեան
Մեսրոպ Մեսրոպեան	Տիգրան Փափազեան
Մելիտոն Մելիտոնեան	Քէրովը Նահապետեան
Միհրան Գուգումեան	Քրիստափոր Էսկիմեան
Միտաք Լորմանեան	

Հ/2/

ရှိယာ 50 ဗုဒ္ဓဟူး

Spec 104.

